

JEZERO. — Karla Mršnikova, učiteljica na osnovni šoli Prešerje, je podarila NMLJ dve železni rimski podkvi, ki so ju našli nekje v bližini vasi, najverjetneje v barju. — D. V.

KOBARID, I, 6 Tolmin. — Na sorazmerno strmih pobočjih **Sv. Antona**, na j. in jz. strani se kažejo obrisi posameznih teras, že močno načetih in zabrisanih. Lanska najdba na vznožju griča, tik nad najvišje ležečimi hišami v Kobaridu (Pot na Gradič), kaže, da so bile te terase nekdanj bolj izrazite. Ignac Čeboklin je tod s strojnim izkopom nameraval urediti vrtno površino in jih v ta namen izravnati. Ob vseku v pobočje je tik pod površino naletel na ostaline zidov in bogato naselbinsko plast (amfore, domača keramika). Situacija brez zaščitnega posega ni povsem jasna, izkopavanje pa nam lastnik ne dovoli. Nadaljnje izkope smo preprečili s pomočjo občinske inšpekcijske službe.

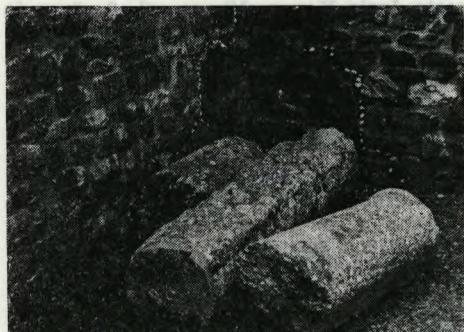
Lokacija spada v širši okvir zelo zanimive rimskodobne naselbinske aglomeracije na pobočjih **Sv. Antona** (ledinsko ime Gradič); od tu sta tudi pred nekaj leti odkopana bronasta kipca. — N. O.

KOT, XX, 6, Lendava. — Sondiranje novembra 1980 od vasi Kot do Gaberja je imelo namen ugotoviti, ali je zelo dobro viden gramoz na površini njiv med obema omenjenima vasema ostalina nekdanje rimske ceste. Znano je, da je rimska cesta prestopila pri sv. Martinu na Muri reko Muro, vendar so ti sledovi v neposredni bližini Kota zaradi močvirnega terena zabrisani. Profil 1 smo izkopali na že suhih tleh sv. od vasi Kot. Profil je imel d. 15 m. Površina je oranica in delno travnik, ter nekaj gramoza. Oranici sledi temna humusna plast, pomešana z ilovico, v kateri je bilo precej antičnih tegul, antičnih črepinj in močnejša žganina. Sterilna podlaga je rjavo rumena peščena ilovica, ki je ležala 0,50–1,40 m pod današnjimi tlemi. Sledu ceste v tem profilu nismo našli, pač pa smo odkrili antične naselbinske ostanke. — Profil 2 je bil izkopan okrog 100 m od profila 1. Vrhnja plast je bila rjava oranica, db. 0,10–0,45 m; sledi gramoz z manjšimi prodniki, s š. 6 m in db. 0,20 m. Sterilna podlaga je bila rjavo rumena ilovica in je bila 0,50–0,90 m pod površino. Jarka je mogoče ugotoviti na

obeh poglobitvah ob cesti v š. 4 m z rahlim padcem in oblim dnom. — Profil 3 je bil izkopan okrog 200 m od profila 2. Vrhnja plast je bila rjava oranica, pomešana z gramozom, db. 0,20 m. Sledita ji sivorjava ilovica in gramoz, v š. 6 m in z db. 0,30 m. V tej plasti je bil na obrobju cestišča odkrit žgan rimski grob, ki so ga sestavljale po površini raztresene žgane kosti, dva lončka z žigosanim in metličastim ornamentom, svetlo žgan vrček in ranorimska fibula s trombastim lokom in profiliranim gumbom na sredini, noga pa je dolga in dvakrat predrta. Sterilna podlaga v tem profilu je bil rumenorjav gramoz 0,40 do 0,60 m pod površino. — Profil 4 je bil izkopan v bližini Gaberja. Vrhnja plast je bila rjava oranica s prodniki, db. 0,20 m. Sledi ji gramoz z manjšimi prodniki, db. 0,30 m in š. 6 m. Jarka ni bilo. Sterilna podlaga je rjava ilovica 0,60 m pod površino. — Raziskovanje se bo nadaljevalo v letu 1981. Kljub nedokončanemu delu lahko rečemo, da je potekala rimska cesta iz Poetovia preko Kota in Gaberja naprej v Savario. — I. Š.

LIPE, VIII, 11, 18, Lj. Vič-Rudnik. — Čoln izdolbenec, raziskan leta 1978 (cf. VS 23, 1981, 241), je na **parc. št. 2061/5** k.o. Tomišel¹, last Janeza Žitnika, Črna vas 446. — D. V.

LJUBLJANA, VIII, 18. — Mirje. Očiščena je bila celotna površina rimskega zidu. Zaščiteni so bili vsi kovinski deli, ki so vključeni v njegovo arhitekturo. Poleg tega je bil ponovno očiščen lapida-

Sl. 40 Ljubljana, Mirje — poškodovani deli stebrov ob rimskem obzidju

Fig. 40 Ljubljana, Mirje — damaged fragments of columns beside the Roman walls

Sl. 41 Ljubljana, Mirje — postavljanje in restavriranje stebrov ob rimskih vratih

Fig. 41 Ljubljana, Mirje — the setting up and restoring of columns near the Roman gate

rij. Prav tako je bil urejen v. vhod skozi zid in postavljeni manikajoči stebri v »Plečnikovi kompoziciji«, obstoječi pa le restavrirani in statično utrjeni. Na posameznih delih je bila zaščiteni tudi površina zidu zaradi močnih poškodb. Dela je opravil Restavratorski atelje pri ZSRSVNKD, stroške pa sta krili KS SRS in KS Ljubljana. — M. S.

LUŽE, VII, 14, Kranj. — Kraj je znan tudi kot antično najdišče (2 žarna grobova z ostanki amfore in kelihaste posode, cf. ANSl, 173). F. Stare je našel pred leti na njivi s. od vasi lepo ohranjen bronast rimski ključ, pokrov amfore iz rjavo žgane, s peskom mešane gline in 2 slabše ohranjena bronasta rimska novca (vse hrani v svoji zbirki). J. Osterman je spomladi leta 1980 našel na njivah s. od ceste Luže—Velesovo (na parc. št. 309 in 310 k. o. Luže) več fragmentov antične keramike, med njimi 2 kosa terre sigillate (4×3 cm) z ornamentom (krožec s puncico), j. od ceste (na parc. št. 395 k. o. Luže) pa 2 bronasta, lepo patinirana, delno fragmentirana gumba; pr. 2,4 cm, db. okrog 1—2 milimetra z vrezanim ornamentom (stilizirane rože, cvet sončnice ali morda sonce). Gumba sta še neopredeljena, tudi

analogije zanju nama niso znane. — D. J. in J. J.

MARIBOR, XVII, 16. — V **Stolni cerkvi** v Mariboru so pri dviganju in prekopavanju tal našli zg. del rimskega nagrobnika iz belega marmora. V profiliranem zatrepnem trikotniku je prikaz rimske volkulje, v zaklinkih pa sta dve ženski glavi. Napisno polje je poglobljeno in uokvirjeno. — I. T.

MATENA. — Jože Sterle, Matena 3, je leta 1971 izoral na ledini **Na Beržiščih** veliko železno konjsko podkev, po izročilu »turško« (rimsko; najdbo je oktobra 1974 podril NMLj). Najdišče leži ssz. od Matene, v barju blizu Kozlerjeve gošče. — Leta 1964 je Sterle izoral na **Lužah**, v bližini Beržišč, srednje veliko železno konjsko podkev (rimsko; podaril jo je NMLj). Obe najdbi sta bili »za en plug« gl. v zemlji.

Ivan Stražišar p. d. Pustinski (1900 do 1973), Matena 25, je pravil, da je pod velikim kamnom pri matenski lipi pokopan »turški paša«. Temu prostoru, na razpotju pred cerkvijo, pravijo **Pri lipi** (parc. št. 1759 k. o. Iška Loka). Kamen je pod lipo, kar vaščani pomnijo (povedali potomci I. Stražišarja). Je iz podpeškega apnenca, nepravilne pravokotne oblike in grobo obdelan; na zg. ploskvi je vdolbinica za kovinsko spojko. Kamen je močno ugreznjen v tla; verjetno gre za sekundarno uporabljeni člen rimske nagrobne arhitekture, morda kot sedež pod vaško lipo. — D. V.

Spomladi 1967 je Ciril Modic, Matena 1, izoral na parc. št. 1258 k. o. Iška Loka (last Neže Ciber, Matena 14), ledina **Stari deli**, železno konjsko podkev, »turško«. Najdišče leži v barju, približno 300 m od j. roba pri Brodu proti SSV, med Matensko cesto in odvodnim jarkom. Podkev je rimska, najditelj jo je podaril NMLj.

Jože Ciber, Matena 21, je v letih 1969 do 1970 našel na ledini **Dolge otale** rimski železni konjski podkvi. Najdbi hrani NMLj. — D. V.

MEDOŠI, 2/IV, Izola. — Ivan Martinčič iz Izole, Nazorjeva 9, je ob gradnji nove hiše na ledini **Korone** (parc. št. 1994, k. o. Dvori, nova izmera) našel na ostanke maltnega tlaka, opeke in zidove. PM Koper je julija 1980 sondiral teren: ohranjen vogal antične stavbe. Zid ni ve-